

سفرنامه ژنرال تره زل فرانسوی

این ژنرال فرانسوی معاون ژنرال گاردن مامور نظامی ناپلئون که برای آموزش سپاه ایران با فرماندهی عباس میرزا ولیعهد فتحعلیشاه در جنگ با روسیه به ایران آمده بود ، طی ۸ ماه مسافرت در سال ۱۸۰۸ (۱۲۲۳ ق) به ایران ، گزارشی برای ناپلئون تهیه کرد که بنام سفرنامه ژنرال تره زل منتشر شده است . شما می توانید موارد زیر را در این کتاب مطالعه نمائید:

- میزان کم اطلاعات عمومی ایرانیان که با سوال یک ایرانی از او ، آیا آمریکا بزرگتر است یا اصفهان؟ مشخص میشود .
- عیب کلی اعیان ایران که برطرف کردن آن مشکل می نماید، حرص ایشان است، پول در این مملکت معبود ملی است.
- بهترین طرحها اگر اندک معارضه ای با منفعت فلان وزیر داشته باشد. زیر پا میروند و پادشاه هم در این قبیل پیشامدها به هیچ ضرر آنی مصادف نخواهد گردید.
- در ایران هیات وزیران به شکل سایر ممالک وجود ندارد، بلکه یک عده وزیرانی هستند که یکی بعد از دیگری روی کار می آید و عزل و نصب ایشان همه بسته بخواهش نفس پادشاه است و از روی هیچ گونه تربیتی نیست. (حدود ۵۰

صفحه در مورد وضعیت فرانسه، انگلیس، عثمانی، و جنگها و درگیرها نوشته شده و در نهایت گفته میشود، بنا به تصمیم ناپلئون برای اتحاد سیاسی - نظامی - تجاری با ایران گروهی شامل نویسندگان به دربار فتحعلی شاه قاجار فرستاده شده است .)

- ص ۵ : (در یک درگیری نظامی به علت گرمی هوا چشم مصنوعی خود را از حدقه چشم در آورد و در جیب گذاشت ، این عمل دشمن را به وحشت انداخت و باعث شکست دشمن شد)
- ص ۱۲ : (در سال ۱۸۰۳ به دستور ناپلئون به عنوان مهندس نقشه بردار و معاوی سفیر فرانسه برای بستن معاهده اتحادی بین سه کشور فرانسه ، عثمانی و ایران علیه روسیه و انگلستان به دربار فتحعلیشاه آمد .
- ص ۳۰ : ... ناپلئون موقعی که در سنت هلن محبوس بود ، روزی بیاد ایام گذشته افتاد و گفت " توجهی که من بایران کرده بودم چقدر درست و بجا بود برای عملیاتی که در نظر داشتم اعم از تهدید روسیه یا حمله به هند و انگلیس ... امیدواری داشتم که ایران را هم مثل عثمانی در حاقه دوستان خود بیاورم و تصور میکردم که این حیوانات (یعنی ایران و عثمانی) بمنفع حقیقی خود پی برده اند ولی درست در موقع مقتضی هردو از اختیار من بیرون رفتند و واضح شد که پول دولت انگلیس از جمیع مساعی من پر زور تر است .

- در آخر سال ۱۸۰۴ فتحعلی شاه در صدد تحصیل کمک و یاری ناپلئون در مقابل حمله روسها برآمد و این در موقعی بود که روسها به گرجستان حمله کرده و عباس میرزا ولیعهد را شکست داده و داغستان و باکو را به تصرف خود درآورده بودند
- (فتحعلی شاه ابتدا از انگلیس بر علیه روسیه کمک خواست و چون انگلیس در مقابل ینادر جنوب و شمال را با جزیره هرمز میخواستند ، او از انگلیس منصرف و به فرانسه رو آورد)
- ص ۳۰ : ... ناپلئون موقعی که در سنت هلن محبوس بود ، روزی بیاد ایام گذشته افتاد و گفت " توجهی که من بایران کرده بودم چقدر درست و بجا بود برای عملیاتی که در نظر داشتم اعم از تهدید روسیه یا حمله به هند و انگلیس ... امیدواری داشتم که ایران را هم مثل عثمانی در حلقه دوستان خود بیاورم و تصور میکردم که این حیوانات (یعنی ایران و عثمانی) بمنافع حقیقی خود پی برده اند ولی درست در موقع مقتضی هر دو از اختیار من بیرون رفتند و واضح شد که پول دولت انگلیس از جمیع مساعی من پر زور تر است
- ص ۵۰ : ص ۵۰ : (گزارش ۳۰۰ صفحه ای تره زل به ناپلئون در سال ۱۸۰۸ ، شامل نقشه های کامل راه های سواحل شمال و جنوب که در مسافرت اولیه خود در طول ۶۰۰ کیلومتر مسافرت ، تهیه کرده بود مورد استقبال قرار گرفت و در این سال دنباله سفر های خود را ادامه داد .)

